

la. Seuraavassa kokouksessa tulee esille yksi niistä, ruman kielen käyttäminen. Siis kaikki jotka käyttävät rumia sukkeluuksia, varokaa. Mikä ydelle on rikos, on sitä toisellekin eli ainakin pitäisi olla, jos olemme rehellisiä. Syytetty on kolmen lapsen äiti. Olisi otettava huomioon miten maailman murjomia me monasti olemme, minkälaisessa ympäristössä ihmisen on ollut, sellainen hänestä on tullut; olosuhteet muodostavat ihmisen sisäisen minin eri vivahduksiin ja tämä on meidän otettava huomioon langettaessamme tuomiota ja tulkittaessamme tätä asiaa. Meidän tehtävämme on kohottaa eikä sortaa, sillä yksi pala ei voi koko joukkoa pahentaa, jos nimittäin me kaikki muut olemme hyviä. Tällaiset tuotavat ilon aihetta vastustajillemme mutta ennenkaikista ja turhaa se on, me olemme vähän kaukonäköisempiä, tiedämme syiden ja seurausten lain että kymmenen miljoonaisissa sorrettujen joukkoissa joille ei elämä ole muuta tarjonnut kuin raa-keuksia ja nurjuutta niin heille muodostuu sellainen luonne pakosta; heidän täytyy raastua eli sortua ja hävitä. Puukin kasvaa metsässä väärään. Tämä niille jotka aina ovat sosialisteja syyttämässä ja ilkkumas-
sa. — H. N.

DUNBLANE, SASK., CAN.

Finnish Social Society'n johtokunnalla oli kokous v. k. 23 p. missä keskusteltiin useista eri asioista. Lainakirjaston suhteen kävi asia kriittiseksi ja piti puhelutuulella kokouksessa läsnäolijoita, sillä "Ulla-täti" oli illassa innoituksessaan kaivanut entisen s. s. osaston lainakirjaston sen tukkajien alta mikä muodostui viime syksynä siitä polttoroviosta millä roviolla poltettiin entisen s. s. osaston lainakirjasto Canadian hallituksen pannaajiluokan johdosta. Nyt valittiin Finnish Social Society'n johtokunta raemam pyövelit, joilla ei saa olla säälitunnetta tehdä rovio siksi kuuna ettei mokoma koomin kummittele ihmisten aivoissa. Sii siellä kokouksessa "Ulla-täti" säälitään siitäkin asiasta, ettei olisi saanut yhtyä kannattamaan "Johannan" kirjoitusta Toverittaren numerossa 4 mitä kirjallisuutta naisten tulisi ensin lukea ja kuuluaan ne miehitkin ymmärtävän itse "Ulla-täti" ja "Johannan" sanomattakin mitä tulisi lukea, vaan tunnustivat kiusausten ilian ylivoimaiseksi. "Ulla-täti" leimattiin ahdasmieliseksi provokaattoriksi kun noin ahdasmieliseksi rupeaa että vaatisi naistenkin lukemaan tieteellistä kirjallisuutta. Mutta huomautteko kuinka ahdasmielisiä ovat nuorisoseuran jäsenet, näettekö heidän nimilään teidän lainakirjastonne päiväkirjassa? Ei ainuttakaan nimeä. He pitävät rajat selvillä. Teettekö te samoin? Ei. Päinvastoin näkee nuorisoseuran lainakirjaston päiväkirjassa aivan sivumäärin Finnish Social Society'n jäsenten nimilä ynnä sakkomaksuineen. Onko tämä valhetta? Ei, vaan tämä on katkera totuus. Jos ajattelette että on huonosti onnistuttu ennen kirjojen valinnassa kun on valittu kirjoja lainastoon, niin on tilaisuus uusia johtokuntaan sellaiset henkilöt, jotka tilaavat miellyttäviä kirjoja. Oikeinpa ehdotettiin kapulaa "Ulla-täti" suuhun, että vaikeisiin aina loppumasta, vaan olenannon käyväni taistelua hengen asella niin kauan kun loppuu pimeyden valta, niin kauan kun on poistettu ihmiskunnan pahin vihollinen — tietämättömyys.

Te ette näe välttämättömäksi myöskään valita virallista uutisten kirjoittajaa Toverittarelle sen enempää kuin asiamiestäkään, vaikka Toveritar on ainoa työväenasiaa valvova lehti, joka nykyisin tulee Canadaan. Ja jos jollainkin on valittu, on se tapautunut vain virallisuuden vuoksi, ei ole ollut väliä onko hän tehnyt tehtävänsä tai ei.

Saan huomauttaa kaikille paikalliskun-
nassa ihmisille että Finnish Social Society'n lainakirjasto on nyt avoinna ja saa sieltä lainata kirjoja. Kirjasto on sijoitettu Chas. Waaran asunnolle.

Myöskin on Finnish Social Society, työkokoukset muutettu haalille. Kaikki tervetulleita, uudet sekä entiset jäsenet. Kokousaika on aina joka kuun toinen sunnuntai.

Ulla-täti.

Kun levität Toveritarta työläisnaisten keskuuteen autat luokkatiedon leviämistä.

KIRJE SUOMESTA.

Riihimäelle, 17/3/19.

Ystävää hyvä.

Kevät lähenee, antaan lämpöä ja valoa. Ihmisenkin mieleen se vaikuttaa virkistävästi, jotakin aurinkogosta säteilee sieluunne, sisimpäämme ja kirkkaampi toivo alkaa hämmöittää paksum usvan takaa, tässä raskaan surun ja murheen maassa.

Suomen köyhällistä, jolta on riistetty sen valo pois, odottaa niin hartaasti aurinkoa. Se on liittynyt lujemmin jälleen yhteen vapauttaakseen aurinkonsa kahleistaan. Valon kaipuu käy yhä polttavammaksi, vaikka miten sitä elämän raskaan koettaakin estää jo kokonaan kuolee. Sitä ei voi kukaan, kukistettunakin se herää uudelleen, varmoinkin liikkein, eikä se pysähdy ennenkuin se on tullut tyydytyksi. Se päivä on kerran tuleva, jolloin olemme löytäneet keväämme ja kesämme. Sen merkit näkyvät jo mailman tuskein keskellä. Vaalien tulokset alkavat olla valmiit, ei aivan tarkalleen vielä, mutta paljon ei voi erehtyä. Tulos osoittaa, että "punikit" ovat anastaneet eduskunnasta vähintään 80 paikkaa, 120 jäädessä porvareille. Jos joku olisi ennen vaaleja sanonut minulle, että sosialistit saavat 80 edustajaa valtiopäiville, olisin heti kysynyt: "Oletko sinä hullu?" millä ihmeellä voi puolue josta tuhansia äänestäjiä on tehty "ruunankummeiksi" ja lähetetty toisille äänestyspaikoille, joko kuopan reunalle tai vankilan pimeyteen, millä ihmeellä se voisi saada niin suuren edustajamäärän? Mutta totta se kuitenkin nyt on. Se on suurin vaalivoitto jonka olemme saavuttaneet. 80 edustajaa porvareil-
lisen ristijäköpöjän joukossa saanee jotakin sentään aikaan ainakin luulen. Joka tapauksessa se on voimannäytös joka herättää huomiota kautta mailman ja todistaa mailman kapitalistille ettei sosialismia tappamalla hävitetä.

Johan ne porvarit laativatkin meille lakejaan, mutta kuka niitä olisi ollut ensimmäinen täyttämään, en tiedä. Meikäläiset ovat "hävyttömiä" kaikkialla. Niinpä valtionhoitajamme Mannerheim, kun meni Ruotsiin kuninkaan luo visitiille, sai Ruotsin työläisiltä kummallisen vastaanoton. He olivat kerääntyneet asemalle, vihellelleet ja huudelleet ihmisten teurastajaksi. Hänellä oli aikomus mennä Norjaan, mutta siellä taas työläiset olivat niin "hävyttömiä", että päättivät sammuttaa sähkövalot ja kertoaan että herra valtionhoitajalla ei ollut sähkölampua mukanaan, niin täytyi jättää matka juhannuksen aikaan, silloin ei enää sähkölampua tarvita. Hänen oli siis pakko kilreimmän kaupalla palata Suomeen. Mitä Suomen työväki olisi tehnyt, jos olisi uskaltanut äänensä ilmaista? Nyt se olisi vaarallista, siitä saisi istua lopun ikänsä kuritushuoneessa, sinne viedään nykyään hyvin vähästä.

Nyt hän on saanut vastauksen vaalien valdossa.

Unohdin mainita että H. L. Kymissä murhattiin raa'alla tavalla. Hän oli naiskomppanian päällikkö ja kaikki naispäälliköt tapettiin, suurin osa sotilaistakin.

Kurjaa täällä vielä on, niin risasia ja nälkäisiä ihmisiä, että itkeä täytyy heitä katsellessa. Palkat niin pienet ja kaikki niin kallista. Ammattijärjestölle tuli Amerikasta sähkösanoma, että olette keränneet 10 tuhatta dollaria Suomen nälkäisten hyväksi. Kyllä se onkin suuren tarpeeseen ja on tervetullut apu.

S. S.
Kitta R. G.

KÄRSIMYS-TOVERIT

(Jatkoo kolmannelta sivulta)

nään. Hän oli koettanut valita paikan jossa olisi mahdollisimman vähän nähtävissä. Aina toisten katsah-
taessa häneen syöksyi veri poskille. Katsovatkohan he häntä saadakseen ivata eli sääläksennekö katsovat? — Joka tapauksessa teki se hänen olonsa aina vain tukalammaksi. Eräs nuorukainen, joka usein tanssissaan oli luonut silmäyksensä Veraan tuli hänen luokseen.

Veraan olo kävi tukalammaksi, ajatukset olivat ristiriitaisten tunteiden valtaamina. Nuorukainen pyysi Veraa tanssiin. Hän kieltäytyi sanoen ei osaavansa. Nuorukainen ei hellittänyt vaan kehotti opettelemaan joten Vera vihdoon suostui ja tanssi kävikin hyvin.

On taasen lauantal. Vera ahertaa askareissaan, työtä on entinen määrä, mutta mieli ei ole niin synkkä kuin ennen, sillä ajatukset liitvät muualla. Kumpa ilta pian joutuisi ja pääsisi taas sinne toisten nuorten joukkoon ja saisi liidellä hänen kanssaan tanssin pyörteissä. Niin, hänen, nuorukaisen, jonka seurassa hän tunsi itsensä niin onnelliseksi, turvatuksi, sillä ei hän pitänytään häntä pilkkaamaan, niinkuin Vera ensin luuli, vaan tuli hänestä Veralle uskollinen toveri, joka hyvin ymmärsi hänen asemansa.

Yhä useammin tapasivat he toisensa. Seurustelu jatkui siksi kunnes he päättivät yhtyä tovereiksi toisilleen. Vera tunsi itsensä sanomattoman onnelliseksi. Saada perustaa pieni onnellinen koti, jossa hän ahertaa ja jonka hän kaunistaa Urhon ansaitessa leipiä ja sitten — heidän rakkautensa kantaisi kauniin hedelmän, jota he yhdessä vaalsivat ja hoitaisivat. Kuinka onnellinen olikaan hän näissä unelmissaan.

Mutta Urho ei elänytään näin onnellisissa unelmissa. Hän oli nähnyt elämässä sen toispuolen, sen kurjuuden kateissa alastomuudessaan, joka murskaa köyhien kaikki toiveet ja siksi hän käveli edes takaisin huoneensa lattialla tuskan hien noustessa otsalle, ajatellessaan tulevan kodin perustamista. Voisiko hän osakka-
kaan täyttää hänen kauniin lemmit-
tynsä, tulevan vaimonsa toiveet? Tietysti hän tekee voitavansa, mutta sil-
nä onkin esteenä tämä kurja yhteis-
kuntajärjestelmä. Hän toivoi myös onnellista kotia ja rakkautensa hedelmää niinkuin Verakin, mutta hän tietää että elämä ei voi olla onnellista puutteen aina ahdistassa työläisten ovelta.

Mutta ymmärtääkö Vera kaiken tämän? Ei, hän ei näe kaffkia elämän nurjia puolia ja puutteen tullen hän voisi yksinomaan syyttää häntä siitä, ettei hänen kauniit unelmansa toteutuneetkaan.

Vera hyöri paikassaan, nyt kevyellä mielellä, ajatellen että saa tämän pian jättää, ja perustaa itselleen oman kodin. Kun taas pian näkisi

Murheen murtamana ilmotamme, että kuolon kylmä käsi riisti meiltä pois meidän rakkautta pienokaisemme

REINO DAVID'IN

Hän oli syntynyt Rocky Mountain sairaalassa 16 p. marraskuuta, 1918, ja kuoli kotonaan täällä Green Valley'ssä, 17 p. maaliskuuta 1919, ollen kuollessaan 4 kuun ja 1 päivän ikäinen. Hän oli kivuloinen koko lyhyen ikänsä, vaan viimeiset kaksi vuorokautta kärsi hän kovia tuskia kuumetaudista ja suonenvedosta. Kauholla muistelemalla jäi isä, äiti ja 2 pikku veikkoja ja paljon muita sukulaisia, joka täten tiedoksi annetaan kauempana asuville sukulaisille ja myös tuttaville.

David ja Lydia Sarman,
Rocky Mountain House, Alta.

Tuoll' Green Valleyn hautu-
maalla, siellä pienen kummun alla
Reinomme pieni unuu unta,
rauhaisaa.

Ei tuulet tuiskut,
Ei myrskyt pauhinallaan,
voi häiritä ne hänen lepoansa.

On tuonen kehto rauhanen,
Siellä Reinomme pieni nyt nukkuvi.

Olit hian puhdas mailmaan
sä Reinomme pienoinen.
Sun muistos meille kallis on,
Se on muuttumaton,
Se on unhottumaton,
sillä se sydämmen juurista pot-
mittu on.

Urhon, niin saati kerton kertoa haaveiluistaan.

Xikkä Veran iloisuus katosi, kun Urho oli tavallista vakavampi hänet tavatessaan ja katseessaan kuvastui jotakin joka Veralle oli käänntämätöntä. Keskustelu ei tahtonut sujua, sanat tarttuivat kurkkuun ja Veran
(Jatk.)

Katkerasti kalhoten ilmotan että lapsuuteni rakastettu ja lasteni hyvä isä... porvarien ampumana. Maanviljelijä, (entinen kansanedustaja).

Elias Käkelä

synt. Lappeella 31 p. 12 k. 1883, ammuttiin Lappeenrannassa 2 p. jouluk. 1918 suruksi minulle, kolmelle pojalle ja pikku tytölle joka syntyi 2 kuukautta jälkeän isänsä kuoleman. Ijällä vanhemmille, yhdelle Lawackissa, Canadassa, olevalle siskolle sekä sukulaisille ja toverille.

Toivo, Walto, Oiva, Itona ja
Maiju Käkelä, o. s. Partanen
Hilda Laine.

En koskaan unhoittaa suo voisi.
Aina korvitsani soi sun sanas
kauniit, puhtaat toivehes.
Sun jalo oli sydämes

Vilmeinen kiitos isä rakas. Lepää rauhassa, me sunnamme muistomme kalliina

Kuolon kova koura on armoston, se ei tyytynyt siihen, että se ryösti minulta puolison vaan se tahtoi vielä minun pienen tyttäremäniä

ELSIE IREHEN

joka keuhkokuumeen kovat tuskat kärsittyään vaiplu kuolon unen 28 p. maalisk., 1919, täällä kotonaan.

Irene oli syntynyt 26 p. maaliskuuta 1917 ja oli kuollessaan kahden vuoden ja kahdeksan päivän vanha. Vähän yli kahden viikon oli vauva puolison ja lapseni kuoleman. Irene katsoi kai rauhallisemmaksi paikaksi päästä nukkumaan isän vierelle, kuin jäää tänne elämän taisteluihin minun kanssani. Katkerimmalla häntä kaipaamaan jäin minä hänen äitinsä ja pieni veikko sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri.

Wilhard ja Elsie Kallio.

(O. s. ...)

Sawyer, Sask., Can.

Pienelleni:

Sitä tuskaa niin vaikeaa tulkita,
mi on täyttänyt sydämmen multa.
Sitä pienoista katkera muistella,
mi nyt nukkuvi nurmen alla.

Irenea äitiko antanut ois, pois vaihtanut helmien tai kultaan.
Ei, ei — ja kuitenkin riisti sen kova kohtalo, kuolema — multaan.

Sitä pienoista muistelen nyt päivät, yöt, kuva syöpyntyt syömeeni syvään. Irene kaipaamaan raskaat on työt — ei jällellä mitään oo hyvää

Wilhardille yksin nyt elän ja oon, on elo kuin malja mulle, mi täytetty myrkyllä — — — pohjaan sen juon...
Kolme annettu sitten on sulle...
XITI.